

Piri Reis Kimdir?

Osmanlı Amirali Piri Reis'in 1528'de çizdiği ikinci dünya haritasından günümüze kalan parça, büyük bir haritanın kuzeybatı köşesi olup, Orta Amerika'nın yeni keşfedilmiş kıyılarını, Florida'yı, Kanada'nın kuzeydoğu köşesini, ve Grönland'ı gösterir. Piri Reis in Kanuni Sultan Süleyman'a armağan ettiği haritanın bu parçası, Piri Reis'in 1513'te çizdiği ilk dünya haritasıyla beraber halen Topkapı Sarayı'nda bulunur.

Ceylan derisine 8 renkli olarak çizilmiş haritanın parçası 69 x 70 cm ebatlarındadır. Bu harita da birinci harita gibi portolan tarzında, dört büyük, iki de küçük pusula gülü çizilerek yapılmıştır. Kenar notlarından biri bu haritanın Piri Reis tarafından yapıldığını belirtir. Diğer kenar notları çeşitli açıklayıcı bilgiler içerir.

Grönland'ın güneyinde görünen, Kanada'daki Newfoundland, "Terra Nova", Labrador da "Baccalao" isimleri ile gösterilir ve buraların Portekizliler tarafından keşfedildiği yazılıdır. Terra Nova 1500'de Portekizli Carl Real, Labrador da 1501'de kardeşi Miguel Real tarafından keşfedilmişlerdir.Orta Amerika hizasında bir notta karadan giderek okyanusa ulaşmayı amaçlayan bir kaşıftan söz edilir. Bu muhtemelen 1513'de karadan Büyük Okyanusa ulaşan Portekizli Vasco Núñez de Balboa'dır.

Piri Reis'in ikinci dünya haritasında adalar ve kıyılar son keşiflere dayalı olarak çizilidir. Birinci haritasında Porto Riko'da gösterilen San Juan Batisto, bu haritada Florida'da gösterilmiştir. Kristof Kolomb'un hatalı haritasından etkilenmiş olan birinci haritasının aksine, bunda Bahama,Antiller, Haiti ve Küba oldukça doğru çizilmişlerdir. 1517 ve 1519'da keşfedilmiş olan Yukatan ve Honduras yarım adaları da mevcutturlar. Küba"Isla di vana" diye adlandırılmıştır. İlk haritada olmayan Yengeç Dönencesi bu haritada (enlemi biraz hatalı olarak) çizilmiştir. Piri Reis bunu "Günuzadısı" olarak adlandırıp yanına "*Bu hat gün gayet uzadığı yere işarettir*" yazmıştır.

Piri Reis bu haritasında keşfedilmeyen yerleri beyaz bırakarak, kenar notlarında bunları bilinmediği için çizmediğini belirtir. İlk haritasından daha büyük ölçekli ve gelişkin olan ikincisi, teknik olarak döneminin en ileri örneğidir.

Pîri Reis Haritası

Piri Reis Haritası günümüze kalan, Amerika kıtasını gösteren en eski haritalardan biridir. Osmanlı Kaptan-ı Derya'sı (Amiral) Piri Reistarafından 1513'te çizilmiş olup, Avrupa ve Afrika'nın batı kıyılarını ve Güney Amerika'nın doğu kıyılarını gösterir. Aralarında Kristof Kolomb'a ait bir haritanın da bulunduğu yirmi kaynağı bütünleştirerek hazırlanmış, 16. yüzyıl Avrupa ve Müslüman denizcilerinin coğrafya bilgilerini içeren değerli bir tarihi belgedir.

Bu madde Piri Reis'in birinci haritası hakkında bilgi vermektedir. Piri Reis 1528'de Amerika'yı gösteren ikinci bir harita yapmıştır.

